

Tremolor essencial: la hipòtesi gabaèrgica resta qüestionada

02/2009 - Medicina i Salut.

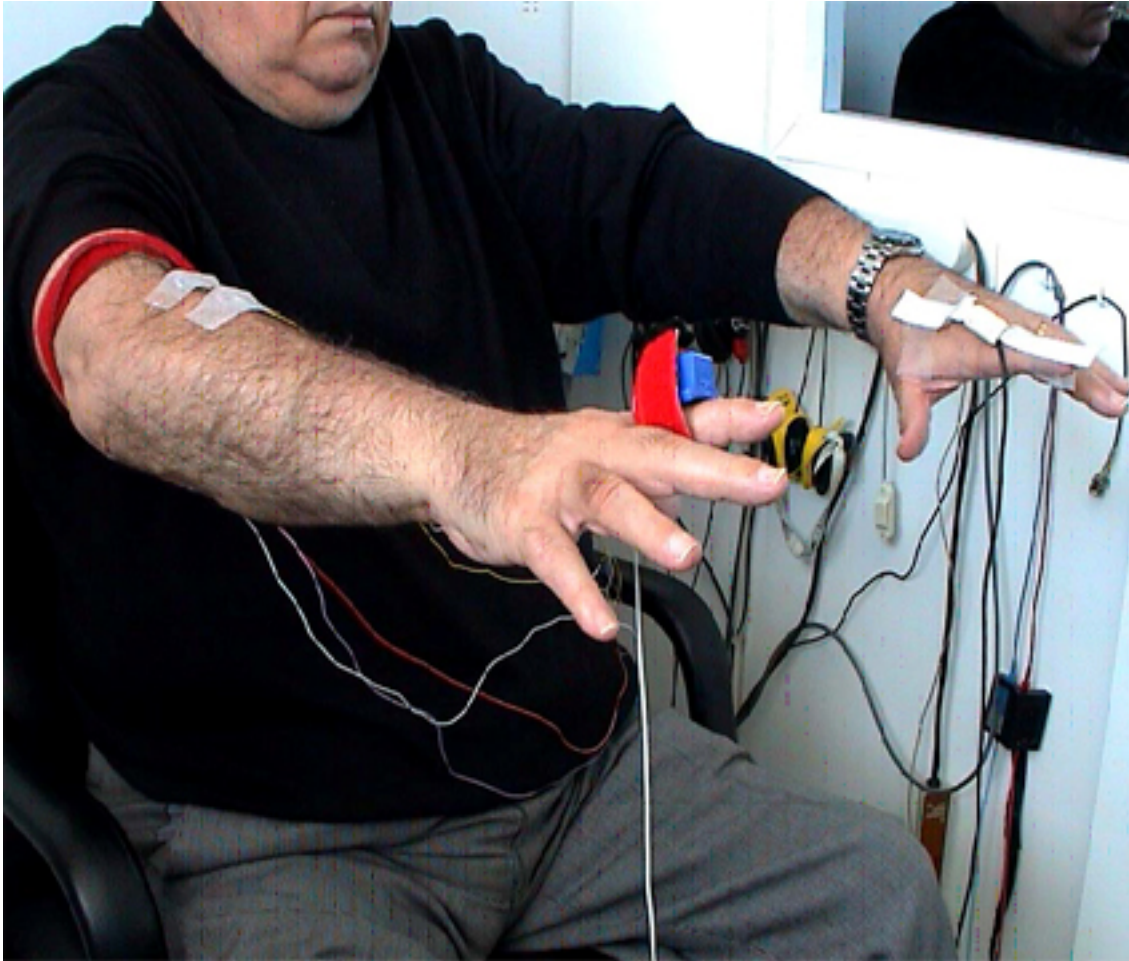
Un dels trastorns del moviment del cos més freqüent en edat adulta, la tremolor essencial, no només discapacita greument a aquells que la pateixen, sinó que l'ajuda farmacològica existent es troba bastant limitada. Tenint present una de les hipòtesis més acceptades pel que fa a l'origen de malaltia -l'existència d'una disfunció en el sistema de neurotransmissors cerebrals GABA-, sí que ha estat possible que alguns fàrmacs amb principis gabaèrgics donin bons resultats. L'article següent però, demostra que la hipòtesi no és tan clara, i sobretot després que un altre fàrmac, la tiagabina, donés resultats negatius en quant a efectes adversos i manca de millora en els pacients estudiats. És evident, per tant, que cal continuar investigant la base farmacològica de la tremolor essencial.

Dibuix d'una espiral feta per un pacient afectat de tremolor essencial.

La tremolor essencial és el trastorn del moviment més freqüent en l'adult. En concret, la seva prevalença és 20 vegades superior a la malaltia de Parkinson i ocasiona tremolor a les mans quan s'agafa algun objecte. És especialment discapacitant per beure d'un vas, per menjar sopa, afaitar-se, escriure, etc. Sol aparèixer a partir dels 65 anys i, a pesar de la seva freqüència, l'eficàcia del tractament farmacològic del qual es disposa és molt limitada. Una de les hipòtesis és que existeix una disfunció del sistema de neurotransmissors cerebrals GABA. Per això, hi ha treballs previs que han demostrat l'eficàcia de fàrmacs activadors gabaèrgics, com la gabapentina, en pacients amb tremolor essencial.

El nostre grup ha explorat l'efecte antitremòric d'un fàrmac, la tiagabina, que es coneix com un clar potenciador del sistema GABA. De la mateixa manera que la gabapentina, es tracta d'un fàrmac utilitzat com a antiepilèptic.

Un pacient de l'estudi en procés de registre electrofisiològic de la tremolor postural.

El nostre estudi obert estava previst de realitzar-se amb 20 pacients. Donada la constatació de la manca d'eficàcia i l'elevada incidència d'efectes adversos, es va aturar l'estudi amb set pacients. La dosi de tiagabina utilitzada va ser la mateixa que en malalts epilèptics. En cap pacient però, es van demostrar millores en l'amplitud de la tremolor comparant l'abans i el després de prendre el fàrmac.

En definitiva, el nostre estudi demostra la falta d'eficàcia del fàrmac tiagabina en pacients amb tremolor essencial, de manera que la hipòtesi gabaèrgica en la tremolor essencial queda qüestionada. Queda clar també, que necessitem continuar investigant per conèixer les bases farmacològiques d'aquesta malaltia, els quals ens permetran desenvolupar tractaments més eficaços.

Alex Gironell (Servei de Neurologia, Hospital de Sant Pau)

Departament de Medicina

Universitat Autònoma de Barcelona

Gironell A, Martínez-Corral M, Pagonabarraga X, Kulisevsky J. Mov Disord. 2008 Oct 15;23(13):1955-6.